

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 เป้าหมายของโครงการ	4
1.4 ขอบเขตการดำเนินงาน	5
1.5 วิธีการศึกษา	6
1.6 ระยะเวลาการศึกษา	8
1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	10
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับตัวชี้วัด (Indicator) และการสร้างตัวชี้วัด	10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติ (Benchmarking)	15
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำวิธีการปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practices)	24
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า ในเชิงภารกิจของรัฐ	30
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความโปร่งใส (Transparency)	37
2.6 แบบจำลองตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ	44
บทที่ 3 ผลการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ	63
3.1 การจัดประชุมสัมมนา	63
3.2 การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของ หน่วยงานภาครัฐ	65
3.3 สรุปข้อเสนอแนะจากที่ประชุมสัมมนา	67
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐตาม เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสหน่วยงานภาครัฐที่กำหนดภายใต้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
กรณีศึกษาที่ดีที่สุด (Best Practice) หน่วยงานภาครัฐที่มีมาตรฐานความโปร่งใส	161
5.1 การคัดเลือกกรณีศึกษาที่ดีที่สุด (Best Practice) หน่วยงานภาครัฐที่มีมาตรฐานความโปร่งใสในเบื้องต้น	161
5.2 การวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ดีที่สุด (Best Practice)	164
บทที่ 6	
แนวทางการพัฒนาตัวชี้วัดและการกำหนดเกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติ (Benchmarking)	230
6.1 แนวทางการพัฒนาตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ	230
6.2 การพิจารณาปรับปรุงตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ	255
6.3 การกำหนดเกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติ (Benchmarking)	269
บทที่ 7	
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	271
7.1 สรุปผลการศึกษา	271
7.2 อภิปรายผลการศึกษา	274
7.3 ข้อจำกัดในการศึกษา	276
7.4 ข้อเสนอแนะ	277
บรรณานุกรม	281
ภาคผนวก	
คณะผู้วิจัย	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	แบบจำลองมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการจัดหาพัสดุ (การจัดซื้อจัดจ้าง)	45
2.2	แบบจำลองมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงาน	47
2.3	แบบจำลองมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน	50
2.4	แบบจำลองมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงานบุคคล	52
2.5	แบบจำลองมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงบประมาณ	54
2.6	แบบจำลองมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการติดตามและประเมินผล	56
2.7	แบบจำลองมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ	59
3.1	แสดงจำนวนหน่วยงาน และผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในส่วนกลาง ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	64
3.2	แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านต่าง ๆ แยกตามพื้นที่	67
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการจัดหาพัสดุ (การจัดซื้อจัดจ้าง)	74
4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงาน	79
4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน	83
4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงานบุคคล	87
4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงบประมาณ	90
4.6	แสดงจำนวนและร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการติดตามและประเมินผล	93
4.7	แสดงจำนวนและร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ	97
4.8	แสดงผลสรุปคะแนนเฉลี่ยรวม ความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามมาตรฐานตัวชี้วัด	101
4.9	แสดงผลการประเมินระดับความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ จำแนกตามกลุ่มของค่าคะแนนรวมจากการประเมินตนเองเบื้องต้น	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.10	แสดงผลการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในราชการส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกในภาพรวมและแยกตามรายตัวชี้วัดจากการประเมินตนเองเบื้องต้น	104
4.11	แสดงผลการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในภาคกลาง ที่เป็นราชการ ส่วนภูมิภาค จำแนกในภาพรวมและแยกตามรายตัวชี้วัดจากการประเมินตนเองเบื้องต้น	110
4.12	แสดงผลการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในภาคกลาง ที่เป็นราชการ ส่วนท้องถิ่น จำแนกในภาพรวมและแยกตามรายตัวชี้วัดจากการประเมินตนเองเบื้องต้น	126
4.13	แสดงผลการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในภาคตะวันตก ที่เป็นราชการ ส่วนภูมิภาค จำแนกในภาพรวมและแยกตามรายตัวชี้วัดจากการประเมินตนเองเบื้องต้น	129
4.14	แสดงผลการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในภาคตะวันตก ที่เป็นราชการ ส่วนท้องถิ่น จำแนกในภาพรวมและแยกตามรายตัวชี้วัดจากการประเมินตนเองเบื้องต้น	134
4.15	แสดงผลการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในภาคตะวันออก ที่เป็นราชการ ส่วนภูมิภาค จำแนกในภาพรวมและแยกตามรายตัวชี้วัดจากการประเมินตนเองเบื้องต้น	144
4.16	แสดงผลการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในภาคตะวันออก ที่เป็นราชการ ส่วนท้องถิ่น จำแนกในภาพรวมและแยกตามรายตัวชี้วัดจากการประเมินตนเองเบื้องต้น	154
5.1	แสดงผลการคัดเลือกหน่วยงานต้นแบบ (Best Practice) ของความโปร่งใส จำแนกตามเขตพื้นที่และกลุ่มจังหวัด	162
5.2	แสดงผลการประเมินความโปร่งใสในภาพรวมและแยกตามรายตัวชี้วัดของหน่วยงาน ภาครัฐที่ได้ระดับมาตรฐานเป็นหน่วยงานต้นแบบ (Best Practice) ของแต่ละกลุ่ม จังหวัด	163
5.3	แสดงรายการที่มีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย จังหวัดจันทบุรี ภายใต้กรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสทั้ง 7 ด้าน	169
5.4	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความโปร่งใสขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย ระหว่างการประเมินตนเองกับประเมินโดยคณะผู้วิจัย	170
5.5	แสดงรายการที่มีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ของตำราวจุทธจังหวัดระยอง ภายใต้กรอบ มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสทั้ง 7 ด้าน	178
5.6	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความโปร่งใสของตำราวจุทธจังหวัดระยอง ระหว่าง การประเมินตนเองกับประเมินโดยคณะผู้วิจัย	179

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.7	แสดงรายการที่มีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสระแก้ว ภายใต้กรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสทั้ง 7 ด้าน	183
5.8	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความโปร่งใสของ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสระแก้ว ระหว่างการประเมินตนเองกับประเมินโดยคณะผู้วิจัย	184
5.9	แสดงรายการที่มีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ของการประชาสัมพันธ์ภูมิภาค จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภายใต้กรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสทั้ง 7 ด้าน	186
5.10	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความโปร่งใสของการประชาสัมพันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างการประเมินตนเองกับประเมินโดยคณะผู้วิจัย	187
5.11	แสดงรายการที่มีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว จังหวัดราชบุรี ภายใต้กรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสทั้ง 7 ด้าน	191
5.12	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความโปร่งใสขององค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว จังหวัดราชบุรี ระหว่างการประเมินตนเองกับประเมินโดยคณะผู้วิจัย	192
5.13	แสดงรายการที่มีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายใต้กรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสทั้ง 7 ด้าน	194
5.14	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความโปร่งใสของสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างการประเมินตนเองกับประเมินโดยคณะผู้วิจัย	195
5.15	แสดงรายการที่มีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ปทุมธานี 1 ภายใต้กรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสทั้ง 7 ด้าน	197
5.16	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความโปร่งใสของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ปทุมธานี 1 ระหว่างการประเมินตนเองกับประเมินโดยคณะผู้วิจัย	198
5.17	แสดงรายการที่มีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดสมุทรสาคร ภายใต้กรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสทั้ง 7 ด้าน	201
5.18	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความโปร่งใสของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดสมุทรสาคร ระหว่างการประเมินตนเองกับประเมินโดยคณะผู้วิจัย	202
5.19	แสดงรายการที่มีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ภายใต้กรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสทั้ง 7 ด้าน	208
5.20	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความโปร่งใสของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ระหว่างการประเมินตนเองกับประเมินโดยคณะผู้วิจัย	209
5.21	แสดงผลข้อมูลที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ของหน่วยงานต้นแบบ	209

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.22	แสดงผลต่างของคะแนนประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐจากการประเมินตนเองกับการประเมินของคณะผู้วิจัย และร้อยละของความคลาดเคลื่อน	213
6.1	แสดงมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการจัดหาพัสดุ (การจัดซื้อจัดจ้าง) ที่มีการปรับปรุงแก้ไขในรอบแรก	231
6.2	แสดงมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงาน ที่มีการปรับปรุงแก้ไขในรอบแรก	234
6.3	แสดงมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน ที่มีการปรับปรุงแก้ไขในรอบแรก	237
6.4	แสดงมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงานบุคคล ที่มีการปรับปรุงแก้ไขในรอบแรก	240
6.5	แสดงมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงบประมาณ ที่มีการปรับปรุงแก้ไขในรอบแรก	242
6.6	แสดงมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการติดตามและประเมินผล ที่มีการปรับปรุงแก้ไขในรอบแรก	245
6.7	แสดงมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่มีการปรับปรุงแก้ไขในรอบแรก	247
6.8	แสดงค่าร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการจัดหาพัสดุ (การจัดซื้อจัดจ้าง) ที่ถูกตัดออกไปจากสารบบ	251
6.9	แสดงค่าร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงาน ที่ถูกตัดออกไปจากสารบบ	251
6.10	แสดงค่าร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน ที่ถูกตัดออกไปจากสารบบ	252
6.11	แสดงค่าร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงานบุคคล ที่ถูกตัดออกไปจากสารบบ	252
6.12	แสดงค่าร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการบริหารงบประมาณ ที่ถูกตัดออกไปจากสารบบ	252
6.13	แสดงค่าร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการติดตามและประเมินผล ที่ถูกตัดออกไปจากสารบบ	253
6.14	แสดงค่าร้อยละของการดำเนินการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ถูกตัดออกไปจากสารบบ	254
6.15	ผลสรุปจำนวนตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ และค่าคะแนนการประเมินภายหลังการวิเคราะห์และปรับปรุงแก้ไขโดยคณะผู้วิจัย	266

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
2.1	วงจร ชูฮาร์ต ซึ่งถูกดัดแปลงในการทำเป็นชัมมาร์ค (Benchmark)	22
2.2	แสดงความสัมพันธ์การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM), การสร้าง เกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติ (Benchmarking) และกรณีศึกษาที่ดีที่สุด (Best Practices : BP)	30